

Hüseyin Cılga, Âşık Veysel Bilgelikleri-Sezgileri-Nükteleri. İstanbul: Post Pub., 2023, ISBN: 978-625-8143-55-3. 261 Pages.

Yusuf Kenan Bezgin^{1,a,*}

¹ Department of Turkish Literature and Language, Faculty of Letters, Sivas Cumhuriyet University, Sivas, Türkiye

*Corresponding author

Research Article

History

Received: 05/10/2023

Accepted: 15/10/2023

ABSTRACT

The tradition of minstrelsy is a cultural heritage that reflects the vitality and depth of Turkish culture. This tradition has played an important role in preserving and maintaining the historical heritage of the Turkish nation. Because minstrels, who grew up in the tradition's unique style and world of meaning, are accepted by the public as artists who address the society, tell stories, and express feelings and thoughts.

Keywords: Âşık Veysel, Hüseyin Cılga

Hüseyin Cılga, Âşık Veysel Bilgelikleri-Sezgileri-Nükteleri. İstanbul: Post Yayınevi, 2023, Isbn: 978-625-8143-55-3. 261 Sayfa.

Süreç

Geliş: 05/10/2023

Kabul: 15/10/2023

Öz

Âşıklık geleneği, Türk kültürünün canlılığını ve derinliğini yansıtan kültürel bir mirastır. Bu gelenek, Türk milletinin tarihî mirasını korumada ve sürdürmede önemli bir rol oynamıştır. Çünkü geleneğin kendine özgü tarzı ve anlam dünyası içinde yetişen âşıklar, halk nezdinde topluma seslenen, hikâyeler anlatan, duygu ve düşünceleri ifade eden sanatçılar olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Âşık Veysel, Hüseyin Cılga

Copyright

This work is licensed under
Creative Commons Attribution 4.0
International License

^a yusuf_kenan_24@hotmail.com

^a <https://orcid.org/0000-0002-9104-6930>

How to Cite: Bezgin, YK, (2023) Hüseyin Cılga, Âşık Veysel Bilgelikleri-Sezgileri-Nükteleri. İstanbul: Post Pub., 2023, ISBN: 978-625-8143-55-3. 261 Pages., CUJOSS, 47 – Âşık Veysel Özel Sayısı: 125-126

Âşıklık geleneği, Türk kültürünün canlılığını ve derinliğini yansıtan kültürel bir mirastır. Bu gelenek, Türk milletinin tarihî mirasını korumada ve sürdürmede önemli bir rol oynamıştır. Çünkü geleneğin kendine özgü tarzı ve anlam dünyası içinde yetişen âşıklar, halk nezdinde topluma seslenen, hikâyeler anlatan, duygu ve düşünceleri ifade eden sanatçılar olarak kabul edilmektedir.

Geleneğin anlam dünyasında yetişen Âşık Veysel de hayatını Anadolu'nun kırsal bölgelerinde geçirerek bu toprakların derinliklerindeki insanların sesi olmuştur. Sade ve dokunaklı sözleriyle, Anadolu'nun doğal güzelliklerini, yaşamın içinden öyküleri ve toplumsal değerleri anlatmıştır. "Dostlar Beni Hatırlasın", "Uzun İnce Bir Yoldayım" gibi unutulmaz eserleriyle Türk milletine ve Türk müziğine önemli katkılarda bulunmuştur. Onun eserleri Anadolu halkının duygu dünyasını gösteren bir aynadır. Âşık Veysel, yaratıcı gücü, sezgileri ve derin düşünce yeteneğiyle Türk kültürünün zenginliğini ve derinliğini yansıtan önemli bir mirası temsil etmektedir.

Hüseyin Cılga tarafından hazırlanan ve Post Yayınevi tarafından 2023 Ağustos ayında yayımlanan eser de Âşık Veysel'in sözleriyle ifade ettiği insanlık değerlerini, onun bilgeliğini, sezgilerini, nüktelerini ve derin düşünce dünyasını okuyucusuna aktarır. 261 sayfadan oluşan eser, "Önsöz" ve "Giriş" haricinde üç başlıktan oluşmaktadır. Kitabın sonunda "Kaynakça", "Kaynak Kişiler" ve "Dizin" de bulunmaktadır.

Cılga, kitabın "Giriş" bölümünde konu başlıklarına yer vererek Âşık Veysel'in yaşamının ve müziğinin bağlamını vurgulamaktadır. Doğup büyüdüğü coğrafya ve dönemin sosyal ve kültürel dinamikleri öz olarak burada ele alınmaktadır. Bu bağlamda Cılga, Âşık Veysel hakkında derlediği 300 kadar anıyı "Bilgelikleri-Sezgileri ve Nükteleri" başlıkları adı altında sınıflandırarak âşığın üç önemli özelliğini ön plana çıkarır.

Kitabın ilk başlığı "Bilgelikleri" adını taşımaktadır. Hüseyin Cılga (2023: 19-83) burada Âşık Veysel'in şairane dilinden derlenen öğütlere ve onunla ilgili anılara yer vermektedir. Derlenen anıların birisinde Âşık Veysel, "*Ben konuşmaktan daha ziyade dinlemeyi severim der.*" "*Bu ve bunun gibi birçok yaşanmışlıklar onun bilgeliğine mutlaka etken olmuştur.*" (Cılga, 2023: 16). Bilgelik başlığı altında verilen anılar, Âşık Veysel'in sözlerinin ve yaşadığı tecrübelerin/deneyimlerin günlük yaşama nasıl uygulanabileceği konusunda düşündürücü açıklamalar sunmaktadır:

"Tahir Kutsi Makal, 74 yaşındaki Âşık Veysel ile yârenlik yapmak için:

-Cânım üstadım, bu yaşta âşıklık olur mu? Bu yaşta yârin mektubu etkiler mi insanı?

Âşık Veysel de der ki:

-Ya, hangi yaşta olur aşk? Sevmesini bilene, gönülü yüce olana aşkın yaşı yoktur. Aşk, insanın tabiatındadır.

Aşk, türkünün gıdasıdır, derler duymadın mı?" (Cılga, 2023: 80-81).

Kitabın "Sezgileri" ve "Nükteleri" başlıklarında ise Cılga, Âşık Veysel'in sanatının inceliklerini ve mizahi yönünü vurgulamaktadır. İlk başlıkta, Âşık Veysel'in anılarında yer alan duygu yüklü anlatıma bağlı olarak insanların duygusal dünyasına dokunuşu ön plana çıkarılırken "Nükteleri" başlığında, âşığın anılarındaki mizahi yeteneği, sıkça kullandığı nüktelere ve zekice ifadelerine yer verilmektedir:

"Sivas Valiliği tarafından Âşık Veysel'in heykelini yapmak için çalışmalar başlatılır. Heykeli yapacak heykeltıraşlarla Âşık Veysel sohbet ederler.

Âşık Veysel'e sorarlar:

-Âşık Baba, biz senin heykelini yapacağız. Bu heykeli nereye dikelim. Evin önüne mi yoksa köyün girişine mi?

Âşık Veysel:

-Bu heykel kaç mâl olur? diye sorar.

Heykeltıraşlar da:

-Beş yüz liraya çıkar herhâlde derler.

Âşık Veysel' de gülümseyerek der ki:

-Beş yüz lirayı bana verin, onun yerine ben dikilirim." (Cılga, 2023: 157).

Kitabın sonunda "Kaynakça" ve "Kaynak Kişiler" yer almaktadır. Bu başlıklar Âşık Veysel hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyen okuyucular için referans kaynaklar sunmaktadır. Kitabın "Dizin" başlığı, kitap içerisinde geçen önemli kavramların, isimlerin veya terimlerin alfabetik bir listesini içermektedir. Bu ise okuyucunun kitabın içeriğine yönelik belirli konuları veya başlıkları kolaylıkla bulmalarına olanak tanımaktadır. Son olarak "Album" başlığı altında Cılga, Âşık Veysel'in fotoğraflarına yer vererek okuyuculara âşığın yaşamına ve yaşadığı döneme görsel bir bakış sunar. Bu fotoğraf albümü, Âşık Veysel'in hayatının farklı anlarına ve çevresine görsel bir bakış sunmanın yanı sıra kitabın okuyucularının bağlamı daha iyi anlamalarına katkı sağlayacaktır.

Bu kitap, Âşık Veysel'in hayatındaki anılarından yola çıkarak onun sanatına nasıl yön verdiği hakkında bilgiler içermektedir. Âşığın çocukluk, gençlik ve yetişkinlik yıllarına dair kişisel anılarını ve deneyimlerini aktaran kitap, okuyucularının âşığın duygu ve düşünce dünyasını anlamalarında bir farkındalık oluşturacaktır.

Kaynaklar

Cılga, Hüseyin (2023). *Âşık Veysel Bilgelikleri-Sezgileri-Nükteleri*. İstanbul: Post Yayınevi.